

Regelink
Ecologie & Landschap

Ecologische quickscan

Ooyhuizensestraat 2, Randwijk

In het kader van natuurwetgeving

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	J. Verhees
In opdracht van	Stichting het Lijndensche Fonds voor kerk en Zending
Naam opdrachtgever	R. Deijs
Rapportnummer	RA16365-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	19 september 2016
Aantal pagina's	25
Collegiale toets	M.W. van den Hoorn
Wijze van citeren	Verhees, J., 2016. Ecologische quickscan, Ooyhuizenestraat 2, Randwijk. In het kader van natuurwetgeving. Rapport RA16365-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5
6261 NE Mheer
085-7737676
info@regelink.net
www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
1.3 Leeswijzer	5
2. Wet- en regelgeving	6
2.1 Flora- en faunawet	6
2.2 Bescherming van gebieden	9
3. Werkwijze	10
4. Omschrijving plangebied	11
4.1 Aanwezige ecotopen	11
4.2 Afstand tot beschermde gebieden	11
5. Resultaten beschermde soorten	12
5.1 Vaatplanten	12
5.2 Zoogdieren	12
5.3 Vogels	13
5.4 Vissen	14
5.5 Amfibieën en reptielen	14
5.6 Libellen en dagvlinders	14
5.7 Overige ongewervelden	14
6. Ingreep	15
7. Toetsing aan wet- en regelgeving	16
7.1 Zoogdieren	16
7.2 Vogels	17
7.3 Overige soortgroepen	17
7.4 Gebiedsbescherming	17
8. Conclusies	18
8.1 Vleermuizen	18
8.2 Vogels	18
8.3 Samenvatting	20

9. Bronnen	21
9.1 Literatuur	21
9.2 Websites	21
Bijlage 1. Foto-impressie plangebied	23
Bijlage 2. Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	26

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is van plan om in het plangebied aan de Ooyhuizensestraat 2 te Randwijk de bedrijfsgebouwen te slopen. Het slopen gebeurt ten behoeve van enkele nieuwe wooneenheden.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat deze ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Om dergelijk soortgericht veldonderzoek goed te kunnen plannen en uitvoeren is het noodzakelijk te weten welke flora en fauna potentieel voorkomen in het plangebied.

Naast het effect op beschermde soorten kan het nodig zijn om onderzoek te verrichten naar de eventuele negatieve effecten van de ingreep op de kwaliteit van beschermde gebieden in de omgeving.

1.2 Doel

Door middel van deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke middels de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna komen potentieel voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de potentieel aanwezige flora en fauna ondervinden van de ingreep?
- Houdt, gelet op de mogelijke negatieve effecten, het uitvoeren van de ingreep een overtreding van de Flora- en faunawet in?
- Naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies dient eventueel aanvullend onderzoek plaats te vinden?
- Zijn negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten of is hiervoor een nadere toetsing nodig?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de relevante wet- en regelgeving toegelicht. In hoofdstuk 3 worden werkwijze en inspanning beschreven, en in hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de flora- en fauna-inventarisatie gepresenteerd. De ingreep wordt in hoofdstuk 6 omschreven. In hoofdstuk 7 worden vervolgens de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de (potentiële) flora en fauna en getoetst aan de Flora- en faunawet. Ook wordt ingeschat of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uitgesloten kunnen worden. In hoofdstuk 8 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. Tevens is een korte bronnenlijst opgenomen (hoofdstuk 9).

2. Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij'-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

2.1.1 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepalingen die relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

2.1.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

Op 23 februari 2005 is de AMvB art. 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AMvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw,
- bestendig gebruik,
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Soorten opgenomen in Tabel 1 zijn licht beschermd. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van bovengenoemde categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door het bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

Soorten opgenomen in Tabel 2 zijn zwaar beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten opgenomen in Tabel 3 zijn strikt beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en die negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben zijn ontheffingsplichtig. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is,
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort,
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten,

- bescherming van flora en fauna,
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EZ) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (Bijlage 2). Het betreft dan vogels die in de volgende categorieën vallen:

- vogels die het gehele jaar door gebruikmaken van hun nestlocatie als vaste rust- en/ of verblijfplaats,
- koloniebroeders die erg honkvast zijn en sterk afhankelijk zijn van bebouwing of specifiek biotoop,
- niet koloniebroeders die erg honkvast zijn en sterk afhankelijk zijn van bebouwing of specifiek biotoop,
- vogels die jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruikmaken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Voor het aantasten van de functionaliteit van een jaarrond beschermd nest dient altijd een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna,
- veiligheid van het luchtverkeer,
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Naast de bovenstaande vier categorieën is er ook nog een vijfde categorie. Van deze vogels wenst het bevoegd gezag een inventarisatie of inschatting van de nestmogelijkheden in de nabijheid. Ontbreken deze, dan dient de initiatiefnemer passende maatregelen te nemen en/of een ontheffing aan te vragen.

2.1.3 Gedragcodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten uit Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op: <https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-overige-organisaties>.

2.2 Bescherming van gebieden

2.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

In Nederland is de bescherming van natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurwaarden geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Onder deze wetgeving vallen zowel de Natura 2000-gebieden als de Beschermde Natuurmonumenten. Natura 2000-gebieden zijn gebieden die aangewezen zijn op grond van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn of beide. Zowel Natura 2000-gebieden als Beschermde Natuurmonumenten zijn geselecteerd en als te beschermen gebieden aangewezen op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden. Deze natuurwaarden mogen niet worden aangetast. De provincie is het bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet 1998. Voor meer informatie over de Natuurbeschermingswet 1998 en het toetsingskader zie <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natura-2000>.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan het NNN en is daartoe het bevoegd gezag. Voor meer informatie over het NNN en het toetsingskader zie <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>.

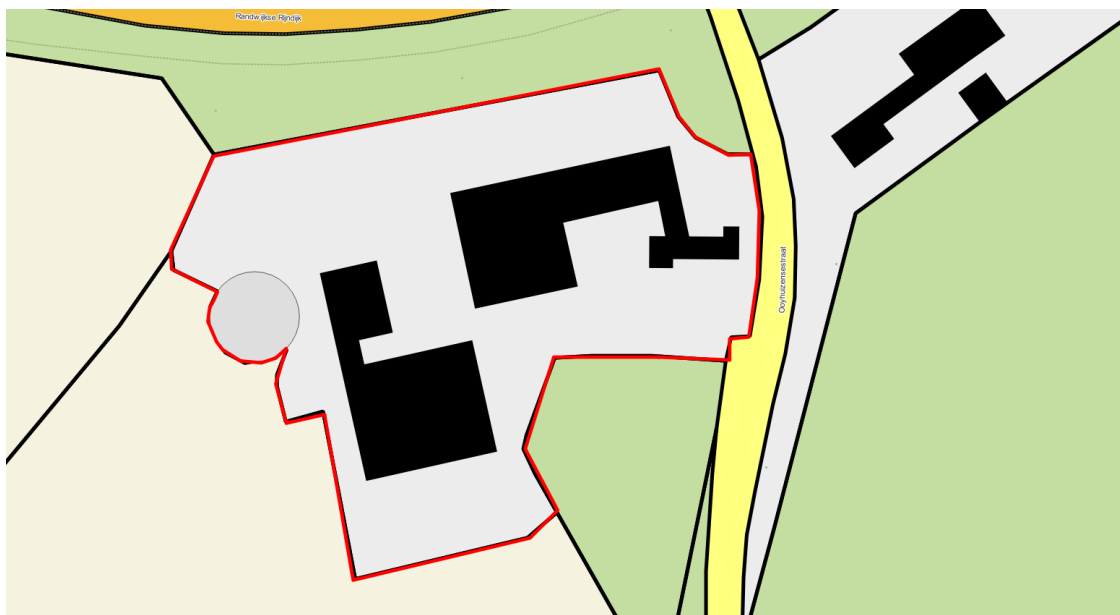
3. Werkwijze

De volgende methoden werden bij het onderzoek gebruikt:

1. Op 31 augustus 2016 werd het plangebied aan de Ooyhuizensestraat 2 te Randwijk, door J. Verhees bezocht. Daarbij werden de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen met behulp van de volgende instrumenten geïnventariseerd:
 - verrekijker,
 - zaklamp,
 - fotocamera.
2. Door middel van literatuuronderzoek werd onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied recentelijk werden waargenomen. Hierbij werd gebruik gemaakt van waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites. Daarnaast werd de ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden onderzocht.
3. Aan de hand van het veldbezoek en het literatuuronderzoek werd op grond van *expert judgement* een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna met bijbehorende functies die in het plangebied (kunnen) voorkomen.
4. In samenspraak met de opdrachtgever werd de ingreep in kaart gebracht en omschreven.
5. Op grond van de beschreven ingreep werd een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies.
6. Vervolgens werden de mogelijke negatieve effecten getoetst aan de Flora- en faunawet.
7. Ten slotte werd bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is.

4. Omschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Ooyhuizensestraat 2 in Randwijk (gemeente Overbetuwe), in de provincie Gelderland. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Randwijkse Rijndijk, met de hierachter gelegen uiterwaarden van de Nederrijn. De begrenzingen in west-, zuid- en oostelijke richting bestaan uit agrarische bestemmingen zoals akkerbouw en graslanden.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2016.

4.1 Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig (zie ook Bijlage 1):

- gebouw met dakpannen, houten betimmering en spouwmuur,
- dunne wilgen (*Salix spec.*) (diameter borsthoogte < 25 cm),
- lage, opgaande begroeiing, bestaande uit grote brandnetel (*Urtica dioica*), braam (*Rubus spec.*), harig wilgenroosje (*Epilobium hirsutum*) en opgaande struik- en boomachtigen als gewone vlier (*Sambucus nigra var. nigra*) en gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*).

4.2 Afstand tot beschermde gebieden

Het Natura 2000-gebied dat het dichtste bij het plangebied ligt is 'de Rijntakken'. Dit gebied ligt op een afstand van minder dan 50 meter van het plangebied.

Het plangebied ligt op 50 meter afstand van het Nationaal Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Beschermde Natuurmonumenten zijn niet aanwezig binnen een straal van 5 km van het plangebied.

5. Resultaten beschermde soorten

Op grond van de aanwezige ecotopen is een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen. Omdat onderhavige activiteit in de categorie ruimtelijke ontwikkeling valt wordt in dit hoofdstuk een beoordeling gemaakt van soorten uit Tabel 2 (zwaar beschermd) en Tabel 3 (strikt beschermd) van de Flora- en faunawet. Voor soorten uit Tabel 1 (licht beschermd) geldt een algehele vrijstelling, waarbij wel rekening gehouden dient te worden met de zorgplicht.

5.1 Vaatplanten

Op grond van de voedselrijke omstandigheden ter plekke worden geen zwaar of strikt beschermde vaatplanten verwacht. Ook werden tijdens het veldbezoek geen zwaar of strikt beschermde vaatplanten aangetroffen.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen)

De verspreidingsgebieden van grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) en veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) liggen buiten het plangebied (respectievelijk langs de oostgrens, in Twente en in Zeeuws-Vlaanderen) (Broekhuizen et al., 1992, Regelink & Bosch, 2007). Voor de noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) geldt dat deze soort een zeer natte, kruidenrijke vegetatie behoeft en dat de verspreiding zich beperkt tot de lage, natte delen van Nederland. De waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) is gebonden aan schone wateren met een rijke oevervegetatie. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen beschermde muizensoorten voorkomen.

5.2.2 Knaagdieren

Het plangebied ligt buiten de bekende verspreiding van de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*). Tijdens het veldbezoek werden bovendien geen nesten van de eekhoorn aangetroffen. Tevens werden er geen knaagsporen waargenomen. De kans is derhalve redelijkerwijs uitgesloten dat deze soort in het plangebied aanwezig is.

In het plangebied werden voorts geen sporen van de bever (*Castor fiber*) aangetroffen. De bever heeft een voorkeur voor waterrijke gebieden, direct grenzend aan bomen of bos langs de oevers. Vanwege het ontbreken hiervan heeft de bever dan ook geen verblijfplaats of essentieel foerageergebied in het plangebied.

5.2.3 Marterachtigen

In de gebouwen werden geen sporen van zwaar of strikt beschermde marterachtigen aangetroffen. Het is dan ook uitgesloten dat de gebouwen als verblijfplaats dienen voor steenmarter (*Martes foina*) of boommarter (*Martes martes*). De omgeving lijkt geschikt als foerageergebied voor steenmarter, maar gezien het ontbreken van sporen en het feit dat onder de loslopende kippen van de huidige bewoners al jaren geen slachtoffers vallen, kan worden gesteld dat het plangebied niet behoort tot het foerageergebied van een steenmarter.

In het plangebied werden voorts geen sporen van de otter (*Lutra lutra*) aangetroffen. De otter heeft

een voorkeur voor schone wateren, omgeven door een rijke oevervegetatie en structuurrijke aangrenzende gebieden. Vanwege het ontbreken hiervan heeft de otter dan ook geen verblijfplaats of essentieel foerageergebied in het plangebied.

In het plangebied werden geen sporen van de das (*Meles meles*) aangetroffen. De das heeft dan ook geen verblijfplaats of essentieel foerageergebied in het plangebied.

5.2.4 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor een aantal soorten vleermuizen. Op grond van de geringe omvang van het plangebied is de kans klein dat het een essentieel foerageergebied betreft. Lijnvormige elementen zijn niet aanwezig, waarmee ook de aanwezigheid van vliegroutes van vleermuizen kan worden uitgesloten. Een van de gebouwen heeft een spouwmuur en dakpannen, zodat wel verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen mogelijk aanwezig zijn.

In het plangebied kunnen derhalve de volgende soorten worden verwacht: gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*).

In Tabel 1 is weergegeven welke functies van bovengenoemde soorten mogelijk voorkomen.

Tabel 1. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	vliegroute	foerageergebied
gewone dwergvleermuis	X	X	X	X		X
ruige dwergvleermuis	X		X	X		X
kleine dwergvleermuis	X	X	X	X		X
rosse vleermuis						X
laatvlieger	X	X	X	X		X

5.3 Vogels

Vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen (categorie 1-4) zijn mogelijk binnen het plangebied aanwezig. De gebouwen met dakpannen kunnen nestplek bieden aan huismus (*Passer domesticus*). Voor gierzwaluw (*Apus apus*) zijn de muren niet steil genoeg.

In een van de te slopen gebouwen is een kerkuil aangetroffen. Getuige de vele sporen in de vorm van veren, braakballen en uitwerpselen kan worden gesteld dat het hier een vaste rust- en verblijfplaats betreft (Figuur 5). De bewoners meldden dat ze ook jonge dieren hebben waargenomen, zodat er vanuit gegaan mag worden dat er zich een jaarrond beschermd nest bevindt.

Er zijn na grondig zoeken geen sporen van steenuil aangetroffen. Uit de nabije omgeving worden echter zeer veel steenuilen gemeld. Ook is er een melding uit 2014 van een roepend dier uit het plangebied. Daarom kan niet worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van het territorium van een steenuil.

Van de vogels uit categorie 5 kunnen onder andere worden verwacht: ekster (*Pica pica*), koolmees (*Parus major*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) en spreeuw (*Sturnus vulgaris*). Er zijn in de te slopen gebouwen twee nesten van de boerenzwaluw (*Hirundo rustica*) aangetroffen. In de gebouwen die niet worden gesloopt bevindt zich nog minimaal een nest.

Hiernaast kunnen zangvogels die in agrarisch gebied broeden, zoals ringmus (*Passer montanus*) en witte kwikstaart (*Motacilla alba*), binnen het plangebied aanwezig zijn.

5.4 Vissen

In het plangebied is geen water aanwezig. Het plangebied is dan ook niet geschikt voor de voortplanting van vissen.

5.5 Amfibieën en reptielen

In het plangebied is geen water aanwezig. Het plangebied is dan ook niet geschikt voor de voortplanting van amfibieën. Ook in de directe omgeving is geen geschikt voortplantingswater voor zwaarder of strikt beschermde amfibieën aanwezig. De aanwezigheid van overwinterende zwaarder of strikt beschermde amfibieën kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied ligt ver buiten het bekende verspreidingsgebied van muurhagedis (*Lacerta muralis*). Op grond van het ontbreken van voor overige reptielen geschikte ecotopen in het plangebied (zoals schrale vegetatie met voldoende rustige, zonnige plekken) kan het voorkomen van reptielen redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.6 Libellen en dagvlinders

In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor libellen en dagvlinders. Het voorkomen van zwaar of strikt beschermde libellen en dagvlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.7 Overige ongewervelden

In verband met het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, schoon water, veensloten, vennen) in het plangebied kan het voorkomen van zwaar of strikt beschermde overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

6. Ingreep

Rentmeesterskantoor Van Lynden BV verzorgt de herinrichting aan de Ooyhuizensestraat 2 te Randwijk. Ingrepen die daartoe in het plangebied plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

- het slopen van enkele schuren, stallen en een voedersilo,
- het gedeeltelijk verwijderen van begroeiing in het plangebied,
- realiseren nieuwbouw.

7.Toetsing aan wet- en regelgeving

Op grond van de resultaten van het veldbezoek, het literatuuronderzoek en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Uit deze toetsing volgt welke negatieve effecten verwacht kunnen worden en welke soorten daarbij betrokken zijn. Ook geeft de toetsing aan of aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is vereist.

Voorts is onderzocht of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten of dat hiervoor nog aanvullend onderzoek nodig is.

7.1 Zoogdieren

7.1.1 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen), knaagdieren en roofdieren

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van zwaar of strikt beschermde soorten uit deze soortgroepen redelijkerwijs uitgesloten kan worden. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep houdt voor deze soortgroepen dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet in.

7.1.2 Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat enkele soorten vleermuizen binnen het plangebied kunnen voorkomen. In Tabel 2 is weergegeven op welke potentieel voorkomende combinaties van soorten en functies binnen het plangebied mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn. Enkele te slopen gebouwen zijn voor vleermuizen toegankelijk en kunnen een of meerdere van onderstaande functies hebben.

Tabel 2. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	vliegroute	foeragegebied
gewone dwergvleermuis	X	X	X	X		X
ruige dwergvleermuis	X		X	X		X
kleine dwergvleermuis	X	X	X	X		X
rosse vleermuis						X
laatvlieger	X	X	X	X		X
		Geen negatief effect te verwachten				
		Negatief effect niet uitgesloten				

Sloop van de schuren leidt voor vleermuizen dan ook mogelijk tot een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

7.2 Vogels

Mogelijk broeden huismussen in het plangebied. In een van de te slopen schuren binnen het plangebied is een vaste rust- en verblijfplaats van een kerkuil aangetroffen. Ook kan het plangebied onderdeel zijn van het territorium van een steenuil.

Het slopen van de schuren leidt voor huismus en steenuil mogelijk en voor kerkuil zeker tot een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Wat betreft de soorten uit categorie 5 zijn twee nesten van boerenwaluw aangetroffen. Voor deze soort zijn in en rond het plangebied voldoende alternatieven voorhanden.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring van broedgevallen van algemene vogelsoorten uit met name het stedelijke gebied. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet.

7.3 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen vaatplanten, zoogdieren (met uitzondering van vleermuizen), vissen, amfibieën, reptielen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Flora- en faunawet voor deze soorten.

7.4 Gebiedsbescherming

Het Natura 2000-gebied dat het dichtste bij het plangebied ligt is 'de Rijntakken'. Dit gebied ligt op een afstand van 50 meter van het plangebied.

Door menselijke invloeden in het tussenliggende gebied, bestaande uit een winterdijk, zijn negatieve effecten door geluidsverstoring of visuele verstoring als gevolg van de ingreep op Natura 2000-gebieden uitgesloten. De ontwikkeling zorgt niet voor een grote toename van verkeersbewegingen waarmee een negatief effect van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats is uitgesloten.

In de omgeving van het plangebied zijn geen Beschermde Natuurmonumenten aanwezig. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn voor dit project dan ook niet nodig.

De ingreep vindt niet plaats binnen het Nationaal Natuurnetwerk Nederland (NNN). Hierdoor is het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur niet van toepassing.

8. Conclusies

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Flora- en faunawet blijkt dat bij uitvoering van de ingreep mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op:

- vleermuizen,
- vogels:
 - huismuis,
 - steenuil,
 - kerkuil,
 - broedende vogels.

Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

Op grond van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van de ingreep worden geen significant negatieve effecten verwacht op de kwaliteit van beschermde gebieden.

8.1 Vleermuizen

Enkele gebouwbewonende soorten vleermuizen hebben mogelijk hun vaste rust- en/of verblijfplaats in een van de gebouwen. Daarom is het noodzakelijk aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze vleermuissoorten in het plangebied te verrichten. Het verdient aanbeveling dit aanvullende onderzoek uit te voeren volgens het Vleermuisprotocol 2013 van de Gegevensautoriteit Natuur.

Bij gebruikmaking van dit protocol wordt een eventuele ontheffingsaanvraag zonder aanvullende informatie vrijwel zeker in behandeling genomen. Tevens geeft het Vleermuisprotocol invulling aan de onderzoeksinspanning voortkomend uit de Flora- en faunawet. Aanvullend vleermuisonderzoek houdt in dat er drie bezoeken in periode 15 mei t/m 15 juli (twee direct na zonsondergang en een direct voor zonsopkomst) en twee bezoeken in periode 15 augustus t/m 1 oktober (ruim na zonsondergang en ruim voor zonsopkomst) aan het plangebied gebracht dienen te worden. Deze bezoeken moeten met behulp van een *heterodyne* batdetector met *time expansion* uitgevoerd worden.

8.2 Vogels

8.2.1 Huismus

Niet uitgesloten is dat in het plangebied huismussen broeden. Daarom is het noodzakelijk om onderzoek te doen naar de aanwezigheid van huismus. Volgens de soortenstandaard voor de huismus is het noodzakelijk om in de periode 1 april – 15 mei twee gerichte veldbezoeken of in de periode 10 maart – 20 juni vier gerichte veldbezoeken te brengen. Deze veldbezoeken moeten

plaatsvinden onder goede weersomstandigheden, rond 1-2 uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van minimaal tien dagen.

8.2.2 Steenuil

Niet uitgesloten is dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het territorium van een steenuil. Daarom is het noodzakelijk om onderzoek te doen naar de aanwezigheid van de steenuil.

Volgens de soortenstandaard van de steenuil is het noodzakelijk om in de periode 15 februari – 15 april drie gerichte veldbezoeken te brengen. De veldbezoeken moeten tijdens goede weersomstandigheden en in een geschikt biotoop plaatsvinden. De inventarisaties worden in de avondschemer, vanaf een half uur na zonsondergang, tot middernacht uitgevoerd. Of in de ochtendschemer, van anderhalf uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. Voor het inventariseren van steenuilen kan gebruik worden gemaakt van geluidsnabootsing.

8.2.3 Kerkuil

De kerkuil is aanwezig in het plangebied. Conform de soortenstandaard kerkuil dient de volgende werkwijze in acht te worden genomen:

- vervangende verblijfplaatsen moeten in de directe omgeving (in de regel binnen 500 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, in het oorspronkelijke territorium) worden geplaatst, en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden staan.
- ze moeten op een voor de kerkuil geschikte wijze en plek worden opgehangen;
- ze moeten minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden, en bij voorkeur al in de periode september tot december, aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen
- de aangeboden vervangende nestgelegenheid moet voldoende veiligheid bieden tegen predatoren;
- de aangeboden vervangende nestgelegenheid moet van voldoende duurzaam materiaal zijn;
- het beheer van de nieuwe voorzieningen moet duurzaam geregeld zijn.
- werkzaamheden
- sloop moet buiten de kwetsbare periode van februari met augustus en bij muizenrijke jaren kan de kwetsbare periode langer duren.

Voor sloop is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk.

8.2.4 Broedende vogels

Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden moet het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Ook is het dan aan te raden het aanwezige snoeiafval en de vegetatie binnen het werkterrein (ruim) voor het broedseizoen te verwijderen, om de kans op broedgevallen binnen het plangebied te beperken.

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

8.3 Samenvatting

In algemene zin kan redelijkerwijs worden gesteld dat op grond van de mogelijke effecten de uitvoering van de ingreep niet door de Flora- en faunawet wordt verhinderd, mits tijdig aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd naar vleermuizen, huismus en steenuil. Ook moet er rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Voor de kerkuil dienen voorgeschreven maatregelen te worden uitgevoerd en een ontheffing aan te worden gevraagd.

Afhankelijk van de resultaten van het aanvullende onderzoek kan een aanvraag van een ontheffing en het opstellen en uitvoeren van een mitigatieplan voor vleermuizen, huismus en steenuil noodzakelijk zijn.

Eventuele significant negatieve effecten op nabijgelegen beschermde gebieden zijn in dit geval niet aan de orde.

De conclusies van deze quickscan zijn drie jaar geldig.

9. Bronnen

9.1 Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier, 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur.

Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Rapport, Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman, 2011. Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdierverseniging.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (06-04-2014)].

Regelink, J.R. & T. Bosch, 2007. Grote bosmuis in Winterswijk. Zoogdier 18 (2): 23.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2015. Soortenstandaard Kerkuil *Tyto alba*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*.

9.2 Websites

www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol

www.quickscanhulp.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl/ministeries/elenil

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1. Foto-impressie plangebied

Figuur 2. Een van de te slopen schuren met dakpannen en houten betimmering. Mede door de staat biedt deze toegang voor huismussen en vleermuizen.

Figuur 3. Zijaanzicht van dezelfde schuur; de kapotte betimmering biedt ruimte voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Figuur 4. Een van de te slopen schuren waarin de vaste rust- en verblijfplaats van een kerkuil zich bevindt.

Figuur 5. Het grote aantal braakballen, en de staat waarin deze verkeren, geeft aan dat de kerkuil de vaste rust- en verblijfplaats al een geruime tijd in gebruik heeft.

Figuur 6. In een van de te slopen schuren bevindt zich een spouwmuur welke toegang kan bieden aan vleermuizen.

Bijlage 2. Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Het Ministerie van LNV (nu: EZ) heeft in augustus 2009 de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn aangepast. Met ingang van 26 augustus 2009 geldt een jaarronde bescherming van nestplaatsen van de categorie 1 – 4 soorten:

- boomvalk (*Falco subbuteo*),
- buizerd (*Buteo buteo*),
- gierzwaluw (*Apus apus*),
- grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*),
- havik (*Accipiter gentilis*),
- huismus (*Passer domesticus*),
- kerkuil (*Tyto alba*),
- oehoe (*Bubo bubo*),
- ooievaar (*Ciconia ciconia*),
- ransuil (*Asio otus*),
- roek (*Corvus frugilegus*),
- slechtvalk (*Falco peregrinus*),
- sperwer (*Accipiter nisus*),
- steenuil (*Athene noctua*),
- wespendif (*Pernis apivorus*),
- zwarte wouw (*Milvus migrans*).

Meer informatie over deze lijst en de bescherming van nestplaatsen van vogels door de Flora- en faunawet is te vinden op de website van het ministerie van EZ.